

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ภาษาอังกฤษได้กลายเป็นทักษะสำคัญที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ทั้งในด้านการเรียนรู้ การประกอบอาชีพ การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม และการเข้าสู่ประชาคมโลก การเรียนรู้ภาษาอังกฤษจึงไม่ใช่เพียงทักษะที่จำเป็น แต่ยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา และการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงในระดับโลก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563; OECD, 2025)

แม้ประเทศไทยจะมีนโยบายส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ระดับปฐมวัย แต่การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาหลายแห่งยังคงแยกทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน ออกจากกัน ขาดการบูรณาการในบริบทจริง ส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

แนวคิด Whole Language Approach จึงได้รับการเสนอให้เป็นแนวทางการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยและประถมศึกษา เนื่องจากเน้นการใช้ภาษาทั้งระบบ (Holistic Learning) ผ่านบริบทที่มีความหมายในชีวิตจริง กระตุ้นให้เด็กเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่เชื่อมโยงทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยไม่แยกส่วนออกจากกันอย่างตายตัว อีกทั้งยังส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การเรียนรู้เชิงรุก และการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 อย่างครบถ้วน (Goodman, 1986; Education Hub, 2564)

โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ ถือเป็นสถาบันการศึกษาในกำกับของรัฐ จัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยและประถมศึกษา มุ่งเน้นการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยในปี พ.ศ. 2563 โรงเรียนได้ดำเนินโครงการ La-or Plus ซึ่งเป็นหลักสูตรเฉพาะที่ปรับประยุกต์จากหลักสูตรพื้นฐาน เน้นการเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติ ใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร และร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกที่มีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน โดยอิงแนวคิดตามกรอบโครงสร้างการพัฒนาเด็กปฐมวัยของประเทศไทย (The Early Years Foundation Stage (EYFS) Statutory Framework) เริ่มทดลองในระดับอนุบาลชั้นปีที่ 1 จำนวน

2 ห้องเรียน และขยายไปยังระดับประถมศึกษาปีที่ 1 และ 4 ในปีเดียวกัน ก่อนขยายจนครบทุกระดับชั้นในปีการศึกษา 2566 (แผนพัฒนาโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ, 2567)

ขยายผลจากโครงการดังกล่าว ในปี พ.ศ. 2568 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ ได้ดำเนินโครงการ La-or Next ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาสมรรถนะทางภาษาอังกฤษในระดับต่าง ๆ อย่างเหมาะสม โดยมี CEFR เป็นฐานในการพัฒนาผู้เรียน และใช้ผลการสอบ CEFR เป็นข้อมูลในการพัฒนาสมรรถนะทางภาษา ควบคู่กับการพัฒนาผู้เรียนในทุกมิติ

โครงการ La-or Next ได้เปิดห้องเรียนนำร่องโดยเริ่มจากระดับอนุบาลปีที่ 1 และเปิดเฉพาะในบางสาขา ได้แก่ สาขารุงเทพมหานคร จำนวน 2 ห้องเรียน สาขาสุพรรณบุรี จำนวน 2 ห้องเรียน และสาขาลำปาง จำนวน 1 ห้องเรียน ส่วนสาขานครนายกยังไม่ได้เปิดดำเนินการในปีดังกล่าว ทั้งนี้โครงการมุ่งเน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมความมั่นใจและการแสดงออก ทักษะการคิดวิเคราะห์ การจัดการอารมณ์ ทักษะการเคลื่อนไหว รวมถึงทักษะด้านการสื่อสาร โดยเฉพาะการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียน

แนวทางการจัดประสบการณ์เรียนรู้ในโครงการดังกล่าวยังสอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัยสวนดุสิตที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศตามอัตลักษณ์ โดยเฉพาะในด้านการศึกษาปฐมวัยและประถมศึกษา เน้นทักษะภาษาอังกฤษ ความเป็นครู และองค์ความรู้ใหม่ ตามแนวทาง The Power of SDU ที่ผลักดันและพัฒนาผู้เรียนและบุคลากรสู่ความเป็นสากล (SDU Goal 2025–2028, 2568)

ดังนั้น โรงเรียนสาธิตละอออุทิศจึงได้ดำเนินการเพื่อพัฒนาทักษะและความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษ ควบคู่ไปกับการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชั้นเรียนให้กับบุคลากรของโรงเรียน ทั้งทางด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน รวมทั้งผลักดันให้ออกแบบสื่อการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นพื้นฐานให้สอดคล้องกับทิศทางและหลักสูตรของโรงเรียน

ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์และสามารถสรุปจากสภาพปัญหาดังกล่าว ถึงแม้โรงเรียนสาธิตละอออุทิศจะดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องและมีพัฒนาการในหลายด้าน แต่ยังคงเผชิญความท้าทายในการบริหารจัดการภายใน การพัฒนาศักยภาพครูในการใช้ภาษาอังกฤษ การออกแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับพัฒนาการเด็ก และการสร้างความเข้าใจร่วมกับผู้ปกครองในบริบทที่หลากหลาย ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการศึกษาข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น เพื่อสังเคราะห์แนวทางการบริหารที่มีประสิทธิภาพ และสามารถขยายผลได้อย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารโครงการห้องเรียนภาษาอังกฤษตามรูปแบบ Whole Language Approach โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
2. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารโครงการห้องเรียนภาษาอังกฤษตามรูปแบบ Whole Language Approach ให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ปัญหาที่ต้องการทราบ

1. ความต้องการจำเป็นในการบริหารโครงการห้องเรียนภาษาอังกฤษตามรูปแบบ Whole Language Approach โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิตเป็นอย่างไร
2. แนวทางในการพัฒนาการบริหารโครงการห้องเรียนภาษาอังกฤษตามรูปแบบ Whole Language Approach ให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืนอย่างไร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาสภาพการบริหารโครงการห้องเรียนภาษาอังกฤษตามรูปแบบ Whole Language Approach โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ ได้สังเคราะห์แนวคิดจากเอกสารทางวิชาการ แนวนโยบายจากหน่วยงานด้านการศึกษา รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย การจัดประสบการณ์ตามแนวทาง Whole Language การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ดังนี้ (Goodman, 1986; Kolb, 2015; Epstein, 2001; Hallinger, 2011; Gruenewald, 2003; Israel et al., 2021; British Council, 2024; OECD, 2023; Council of Europe, 2020; Smith, 2022; The Education Hub, 2564; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เป็น 4 ประเด็นหลักในการศึกษา ดังนี้

1. แนวทางการบริหารโครงการห้องเรียนภาษาอังกฤษ

ศึกษารูปแบบการวางแผน การดำเนินงาน และการติดตามประเมินผล โดยใช้แนวคิด Instructional Leadership ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู และบุคลากรในการพัฒนาหลักสูตร และนวัตกรรมการเรียนรู้ (Hallinger, 2011; OECD, 2023)

2. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทาง Whole Language Approach

เน้นการบูรณาการทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน ในบริบทที่มีความหมายตามธรรมชาติของผู้เรียน โดยอิงแนวคิดของ Goodman ร่วมกับ Holistic Learning, Experiential Learning และ Authentic Language Use (Goodman, 1986; Kolb, 2015; Smith, 2022)

3. ความพร้อมของครูและบุคลากร

ศึกษาความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะของครูโดยใช้กรอบ CEFR และแนวทางการพัฒนาวิชาชีพครู (CPD) พร้อมทั้งสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 (Council of Europe, 2020; British Council, 2024)

4. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

พิจารณารูปแบบความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองโดยใช้กรอบของ Epstein ซึ่งแบ่งการมีส่วนร่วมออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ การส่งเสริมพื้นฐานของครอบครัว การสื่อสาร การอาสาช่วยงาน การเรียนรู้ที่บ้าน การตัดสินใจร่วม และการเชื่อมโยงกับชุมชน (Epstein, 2001)

กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่องการบริหารโครงการห้องเรียนภาษาอังกฤษตามรูปแบบ Whole Language Approach โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ดังแสดงในภาพประกอบ 1

สภาพการบริหารโครงการห้องเรียนภาษาอังกฤษตามแนวทาง Whole Language Approach

ด้านที่ 1 การบริหารโครงการ (วางแผน ดำเนินงาน ประเมินผล)

การวางแผน (Planning)

- วิเคราะห์ความต้องการของโครงการ กำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ ยุทธศาสตร์ และทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงาน
- กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน

การดำเนินงาน (Implementation)

- ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน (ฟัง พูด อ่าน เขียน)
- การพัฒนาสื่อการเรียนรู้
- การพัฒนาครูและบุคลากร
- การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

การติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation)

- การสัมภาษณ์ครูเกี่ยวกับความพร้อมและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน
- แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครอง
- แบบสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู
- ผลสัมฤทธิ์ทางภาษาอังกฤษของนักเรียนตามกรอบ CEFR ความพึงพอใจของผู้ปกครอง และการพัฒนาทักษะของครู

Munna, AS (2021). ภาวะผู้นำทางการสอนและบทบาทของผู้นำโมเดล. วารสารปฏิรูปการศึกษานานาชาติ , 32 (1), 38-54.

ด้านที่ 2 การจัดประสบการณ์

(Whole Language Approach)

- การบูรณาการทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน ในบริบทที่มีความหมายตามธรรมชาติของผู้เรียน

Goodman, K. S. (1986). *What's whole in whole language?* Portsmouth, NH: Heinemann. **Kolb, D. A.** (2015). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development* (2nd ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson Education. **Smith, F.** (2022). *Understanding reading: A psycholinguistic analysis of reading and learning to read* (7th ed.). New York, NY: Routledge.

ด้านที่ 3 ความพร้อมของครูและบุคลากร

(CEFR / CPD / สมรรถนะศตวรรษที่ 21)

- ความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ
- ทักษะคิด
- สมรรถนะของครูโดยใช้กรอบ CEFR
- แนวทางการพัฒนาวิชาชีพครู CPD
- สมรรถนะในศตวรรษที่ 21

กรรณาริก, พ., ลุนสำโรง, ณ., กันทะพิกุล, น., & อินทร์ดีบ, อ. (2566). การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร: CLT สอดคล้องกับกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป: CEFR. วารสารปัญญา, 30(2), 121–137.

ด้านที่ 4 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

(Epstein's 6 Types)

- การส่งเสริมพื้นฐานของครอบครัว
- การสื่อสาร
- การอาสาช่วยงาน
- การเรียนรู้ที่บ้าน
- การตัดสินใจร่วม
- การเชื่อมโยงกับชุมชน

Epstein, J. L. (2001). *School, family, and community partnerships: Preparing educators and improving schools* [ความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน: การเตรียมความพร้อมของครูและการพัฒนาโรงเรียน]. Westview Press.

การวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวทางที่เหมาะสม

ข้อเสนอแนวทาง

ขอบเขตของการวิจัย

ด้านเนื้อหา

ศึกษาแนวทางการบริหารโครงการห้องเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิด Whole Language Approach ซึ่งเน้นการใช้ภาษาในบริบทจริง การบูรณาการทักษะภาษา และการส่งเสริมพัฒนาการเด็กแบบองค์รวมโดยวิเคราะห์ 4 ประเด็นสำคัญ ได้แก่

- แนวทางการบริหารโครงการด้านการวางแผน การดำเนินงาน และการติดตาม ประเมินผล
- การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามรูปแบบ Whole Language
- ความพร้อมของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียน
- การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง จากโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 3 แห่ง ดังนี้ โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ กรุงเทพมหานคร โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ สุพรรณบุรี และโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ ลำปาง โดยมีผู้บริหารและครู จำนวน 33 คน และผู้ปกครองจำนวน 103 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 3 แห่ง จำนวน 23 คน ครูผู้สอน 10 คน ได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และผู้ปกครองโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ จำนวน 83 คน ได้มาจากการเปิดตารางของของเครจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)

ขอบเขตด้านเวลา

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยเริ่มตั้งแต่เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2568 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569 รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 8 เดือน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้บริหาร หมายถึง คนที่มีหน้าที่ในงานจัดงานบริหารโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูใหญ่ ครูวิชาการ ผู้จัดการ และหัวหน้าสำนักงาน โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ผู้ปกครอง คือ ผู้ปกครองนักเรียนระดับอนุบาลปีที่ 1 ปีการศึกษา 2568 โครงการห้องเรียนภาษาอังกฤษ La-or Next

การบริหารโครงการห้องเรียนภาษาอังกฤษ หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการที่ครอบคลุมการวางแผน การดำเนินงาน และการติดตามประเมินผลของโครงการห้องเรียนภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะโครงการ La-or Next ในโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ซึ่งใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการจัดการเรียนรู้ และส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียนตามแนวทาง Whole Language Approach

Whole Language Approach หมายถึง แนวคิดการจัดการเรียนรู้ภาษาที่เน้นการใช้ภาษาอย่างเป็นองค์รวม (Holistic) โดยบูรณาการทักษะฟัง พูด อ่านและเขียน ผ่านกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่มีความหมายและสัมพันธ์กับชีวิตจริงของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ (Goodman, 1986)

La-or Next หมายถึง โครงการพัฒนาห้องเรียนภาษาอังกฤษของโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนาสมรรถนะทางภาษาอังกฤษของผู้เรียน โดยใช้ผลการประเมินตามกรอบ CEFR เป็นฐาน ออกแบบการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัยและประถมศึกษา

Instructional Leadership หมายถึง การบริหารจัดการเรียนการสอนที่เน้นบทบาทของผู้นำทางวิชาการ ทั้งในด้านการพัฒนาหลักสูตร การนิเทศการสอน และการส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียน โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร (Hallinger, 2011)

CEFR (Common European Framework of Reference for Languages) หมายถึง กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรป ที่ใช้เป็นมาตรฐานในการประเมินระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียน ตั้งแต่ระดับ A1 ถึง C2

CPD (Continuing Professional Development) หมายถึง การพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องของครูและบุคลากรทางการศึกษา ผ่านกระบวนการเรียนรู้ การอบรม การปฏิบัติ และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อเพิ่มพูนทักษะและความรู้ให้ทันสมัยอยู่เสมอ

Epstein's 6 Types of Parental Involvement หมายถึง กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในสถานศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่ 1) การส่งเสริมพื้นฐานของครอบครัว 2) การสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียน 3) การอาสาช่วยเหลือกิจกรรมในโรงเรียน 4) การส่งเสริมการเรียนรู้ที่บ้าน 5) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 6) การเชื่อมโยงกับชุมชน (Epstein, 2001)

ข้อจำกัดในการวิจัย (ถ้ามี)

1. ข้อมูลที่เก็บรวบรวมขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้ให้ข้อมูล อาจทำให้เกิดความไม่สมบูรณ์หรืออคติในข้อมูล
2. ระยะเวลาที่จำกัดในการเก็บรวบรวมข้อมูล อาจส่งผลต่อความลึกซึ้งของการวิเคราะห์และการสะท้อนผลในบางมิติของการบริหารโครงการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหารสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและขยายผลโครงการห้องเรียนภาษาอังกฤษรูปแบบ Whole Language Approach ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ครูมีความเข้าใจแนวทาง Whole Language Approach และสามารถออกแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ผลการวิจัยสามารถใช้เป็นต้นแบบแนวทางการบริหารโครงการห้องเรียนภาษาอังกฤษในระดับปฐมวัยและประถมศึกษา